

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการวิจัย	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัย	นางวิระวรรณ สุภานันท์
สาขาวิชา	ภาษาไทย
ปีการศึกษา	2562

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคลองชันก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยทำการศึกษากับกลุ่มประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 60 คน ซึ่งเรียนในภาคเรียน ที่ 1/2562 ของโรงเรียนวัดคลองชัน อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 หน่วย ใช้เวลา 20 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมี วิจารณญาณ 3) แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ประสิทธิภาพของแบบฝึก 3 ชั้นตอน ตามเกณฑ์ 80/80 เกณฑ์ 80 ตัวแรกหมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ ของคะแนนระหว่างเรียน 80 ตัวหลังหมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t (t-test) เพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนโดยใช้ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผลจากการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ซึ่งจากการทดลองกลุ่ม ใหญ่ชั้นภาคสนามพบว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.13/80.16

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถทางการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.60 หมายความว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความรู้เพิ่มมากขึ้นหลังจากที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณร้อยละ 60

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สรุปรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

บทนำ

สภาพการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ระบบเศรษฐกิจและสังคมโลก อันประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของโลกทางด้านสิ่งแวดล้อม การสาธารณสุข ความขัดแย้งและความรุนแรงในสังคม ความสัมพันธ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลกับการดำรงชีวิต ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแบบก้าวกระโดดนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 หน้า 1-25) ทิศทางการพัฒนาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดสมรรถนะสำคัญเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นสมรรถนะที่ต้องการ คือ การมีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเป็นระบบ และมีความสามารถในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2-7) เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณภาพและทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารแบบก้าวกระโดดทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิถีการดำเนินชีวิตและระบบจริยธรรม สื่อเป็นสิ่งที่มียุทธพลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจของบุคคล การสื่อสารอาจกลายเป็นดาบสองคมนำมาสู่ปัญหาความวุ่นวายทางสังคม หากผู้รับสารขาดกระบวนการคิด การไตร่ตรอง และพิจารณาแยกแยะ วิเคราะห์เหตุผล (อรนุช ลิ้มศิริ, 2551, หน้า 26) สถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นว่า การเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนในโลกปัจจุบันต้องไม่ใช่แค่เพื่อให้ได้ความรู้ แต่ผู้เรียนต้องเกิดทักษะศตวรรษ

ที่ 21 อันเป็นทักษะที่ซับซ้อน การรับข้อมูลสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ผู้เรียนต้องรับรู้ว่ามีทั้ง ข้อมูลที่ดีและข้อมูลที่ลวกกลวง (วิจารณ์ พานิช, 2556, หน้า 11-16) โดยอาศัยการคิดอย่าง ไตร่ตรองและใคร่ครวญหรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดอันเป็นหนึ่งใน ทักษะจำเป็นที่ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนตามกรอบการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21(Framework for 21st Century Learning) (บุญชนก ธรรมวงศา, 2561)

ภาษาไทยนับเป็นเครื่องมือที่สื่อความคิดได้เป็นอย่างดี การเรียนรู้ภาษาไทยจึงสามารถ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยข้อมูล ได้อย่างมีเหตุผล (รัศมี ประทุมมา, 2550) ทักษะภาษาไทยด้านการอ่านนับเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญ อย่างยิ่งสำหรับการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดและสติปัญญาไปควบคู่กัน แต่จาก ประสบการณ์ด้านการสอนวิชาภาษาไทยของผู้วิจัยที่ผ่านมากลับพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคลองขันธ์มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวัง สะท้อนผลจากการประเมิน โดยสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทางการ ประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ PISA พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผล การประเมินเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจาก นักเรียนขาดทักษะในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ไม่สามารถ วิเคราะห์ วิจารณ์ ตีความและประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ และวิธีการสอนที่ ผ่านมาของครูยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนกระบวนการอ่านการคิดของนักเรียนเท่าที่ควร

การพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนให้เกิดทักษะการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝน โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานย่อย ๆ ไปสู่ การคิดขั้นสูง (สุวิทย์ มูลคำ , 2550, หน้า 40) การใช้แบบฝึกเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมี ความสามารถและทักษะที่ต้องการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากทำให้ครูทราบพัฒนาการทักษะนั้น ๆ ของผู้เรียน และเห็นข้อบกพร่องในการเรียนที่สามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ทันที ซึ่งชัยยงค์ พรหม วงศ์ (2538, หน้า 146) ได้แสดงแนวคิดต่อแบบฝึกว่า แบบฝึกจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ภายใต้การใช้ทฤษฎีของธอร์นไดค์(Thorndike) อันประกอบด้วยกฎการเรียนรู้ 3 กฎ อันได้แก่ 1) กฎ แห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ ความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญถ้าเกิด ความพึงพอใจย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ 2) กฎแห่งการฝึกหัด(Law of Exercise) ซึ่งกฎนี้กล่าวถึง การสร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำ ซ้ำบ่อย ๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร และ 3) กฎแห่งผลที่ได้รับ(Law of Effect) คือ ผลที่ได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ถ้าได้รับผลที่พึงพอใจ ผู้เรียนย่อมอยากจะทำซ้ำต่อไป นอกจากนี้การนำเทคนิควิธีการส่งเสริมทักษะการอ่านการคิดที่เหมาะสมเข้ามาผสมผสานและ

ประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน อย่างเป็นลำดับในลักษณะที่หลากหลาย รอบด้าน และครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการ เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาทักษะการอ่านการคิดได้มากขึ้น

เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ (Six thinking hats) ของ เดอ โบโน (De Bono) เป็นเทคนิคที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิดอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผล และแสวงหาความรู้เชื่อมโยงความคิดนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหา เพื่อให้ได้ทักษะการคิดการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และสามารถนำมาใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสอนอ่านที่เน้นทักษะการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ พิสูจน์พิจารณา แยกแยะอย่างละเอียด การใช้วิธีตามแนวคิดแบบหมวกหกใบจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการแยกแยะหาเหตุผล ส่วนดี ส่วนบกพร่อง ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินหรือตัดสินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ (ทัศนีย์ หนูนา, 2550, หน้า 6) นอกจากวิธีการสอนอ่านคิดแบบหมวกหกใบแล้ว การใช้เทคนิควิธี 5W1H หรือที่ถูกรายงานอีกอย่างว่า Kipling Method ยังเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์โดยการตั้งคำถามในการสำรวจปัญหา โดย ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548, หน้า 161) กล่าวถึงการสอนคิดให้ลึกเชิงวิเคราะห์ว่า การใช้เทคนิค 5W1H สามารถไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่กำลังคิดเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ในบางครั้งการเริ่มการคิดควรเริ่มต้นถามตัวเองโดยใช้คำถาม 5W1H ว่า อะไร (What) ที่ไหน(Where) เมื่อไหร่ (When) ใคร (Who) และอย่างไร(How) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียน สามารถแยกแยะเนื้อหาออกมาให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

ผลจากสภาพปัญหาที่พบในการสอนและสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในโลกศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านการอ่านและการคิด ในฐานะครูผู้สอนภาษาไทย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิควิธีการคิดแบบหมวกหกใบมาเป็นหลักในการออกแบบแบบฝึกสำหรับการฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน ร่วมกับการนำเทคนิคการสอนคิดแบบ 5W1H เข้ามาสนับสนุนอย่างบูรณาการผสมผสาน สร้างเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้สามารถฝึกฝนทักษะการอ่านคิดได้หลากหลายมิติ โดยนำเนื้อหาจากข้อมูลหรือสถานการณ์สังคมที่เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนมาใช้ในการฝึกประสบการณ์การอ่านการคิด และมุ่งหวังว่า การพัฒนาแบบฝึกในครั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคลองชั้น ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประชากรได้

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดคลองชั้น อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ที่เรียนวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 2 ห้องเรียน จำนวน 60 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย(Simple random sampling) ด้วยวิธีจับสลากเลือกมา 1 ห้องเรียน

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น เนื้อหาวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระการอ่าน มาตรฐาน ท. 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน เรื่องการอ่านค้นหาคำสำคัญและใจความสำคัญ การอ่านพิจารณาสารโน้มน้าวใจ การอ่านพิจารณาคู่มือเอกสารคำแนะนำ และการอ่านพิจารณาวรรณกรรม

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 หน่วย ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้อง และความเหมาะสม

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สร้างแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน 50 ข้อ วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย Discrimination Method (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคนอื่น ๆ, 2550, หน้า 263-264) ได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.47-0.70 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.07-0.53 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.47-.70 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปไว้จำนวน 30 ข้อ นำข้อสอบ 30 ข้อที่คัดเลือกไว้ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดสอบของนักเรียนไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kr 20) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ เท่ากับ 0.71

2.2 แบบทดสอบความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นข้อสอบอัตนัยจำนวน 9 ข้อ ให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และทักษะที่ต้องการวัดนำแบบทดสอบไปทำการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1จำนวน 30 คน นำผลการทดสอบของนักเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (PE) และค่าอำนาจจำแนก (D) ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย โดยใช้สูตร PE ของ วิทนีย์ และซาเบอร์ส(D.R. Whitney and D.L.Sabers) ได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.39-0.60 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22-0.40 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.40-.60 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปไว้จำนวน 6 ข้อ นำข้อสอบ 6 ข้อที่คัดเลือกไว้ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัก ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย เท่ากับ 0.9

3. แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4 ชุด จำนวน 20 แบบฝึก

สร้างแบบฝึกจำนวน 4 หน่วย 20 แบบฝึก ประกอบด้วย ชุดที่ 1 เรื่องคิดค้นคำนำสู่ใจความ ชุดที่ 2 เรื่องค้นความจริงอิงเหตุผล ชุดที่ 3 เรื่องสื่อ นานาสาระมากมี ชุดที่ 4 เรื่องวรรณกรรมครั้นครบเพลงสร้างสรรค์ นำแบบฝึกที่ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองหาประสิทธิภาพ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2562 -24 กรกฎาคม 2562 กับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนวัดคลองชันที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยดำเนินการทดลอง 3 ขั้นตอน ทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สร้าง แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามุ่งวัดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบ่งเป็น 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสม และตัดสินใจว่าข้อความนั้นเป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางบวกหรือทางลบ ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบโดยประเมินความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องถูกต้อง และมีความเหมาะสม

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการทดลอง ดังนี้

ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเก็บคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนไว้ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 4 ชุด ใช้เวลาในการสอน 20 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2562 - 19 กันยายน 2562 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน หลังจากการสอนครบ 20 ครั้ง ตรวจสอบให้คะแนนการทำแบบทดสอบ และนำคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบทั้งก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์สถิติเพื่อหาสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t- test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ตามเกณฑ์ 80/80

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติการแจกแจงของ t (t-test แบบ Dependent Samples)

3. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการของกูดแมน เฟลคเทอร์และชไนเดอร์

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการวิจัยได้ว่า แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ซึ่งจากการทดลองกลุ่มใหญ่ชั้นภาคสนามพบว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.13/80.16 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถทางการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเท่ากับ 0.60 หมายความว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความรู้เพิ่มมากขึ้นหลังจากที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณร้อยละ 60 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบฝึกมีประสิทธิภาพ 80.13/80.16 ซึ่งสูงกว่าตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 สาเหตุที่ทำให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากแบบฝึกมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การสร้างแบบฝึกที่ดี และเทคนิคในการตั้งคำถามที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านการคิด อันได้แก่ ทฤษฎีแนวคิดแบบหมวกหกใบ (Six thinking hats) ของ เอ็ดเวิร์ด เดอโบโน (Edward de Bono) ผสมผสานกับเทคนิคการสอนคิดแบบ 5W1H ที่ใช้ในการออกแบบคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือสภาพสถานการณ์ในแบบฝึกจนครอบคลุมทักษะการอ่านคิดที่ต้องการ เพื่อพัฒนาการฝึกอ่านฝึกคิดไปควบคู่กัน จึงทำให้แบบฝึกมีคุณภาพ อีกทั้งเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกเป็นเรื่องใกล้ตัวและตรงตามความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนแบบฝึกได้รับการประเมินและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจนเกิดความเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ รวมถึงแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณถูกสร้างตามหลักการทางจิตวิทยา โดยคำนึงถึง กฎแห่งการฝึก การเสริมแรง การสร้างความสนใจ และช่วงวัยของผู้เรียน มีกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นการคิดคือกิจกรรมปลูกความคิด เพื่อใช้สำหรับปูพื้นฐานในการฝึกคิดและเร้าให้ผู้เรียนสนุกกับการฝึกคิด ก่อนทำการฝึกตามเนื้อหา กิจกรรมแบบฝึก ประกอบกับในส่วนของกิจกรรมแบบฝึกมีลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดเชิงเหตุผลได้อย่างอิสระไม่ปิดกั้นคำตอบโดยการตัดสินถูกหรือผิด จึงทำให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีคุณค่าและส่งผลให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เป็นผลเนื่องมาจาก การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ เป็นการเรียนที่สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาทฤษฎีการเรียนรู้ และสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาทักษะที่การเรียนต้องอาศัยการฝึกฝน นอกจากนี้กิจกรรมแบบฝึกมีการวางลำดับเนื้อหาอย่างเป็นขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียน รวมทั้งมีการใช้คำถามเพื่อกำหนดให้เกิดสถานการณ์การอ่านการคิด ที่ประยุกต์จากแนวคิดหมวก 6 ใบ (Six thinking hats) ของ เอ็ดเวิร์ด เดอโบโน (Edward de Bono) ผสมผสานกับเทคนิคการสอนคิดแบบ 5W1H โดยไม่จำกัดไว้ที่รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพียงรูปแบบเดียว ทำให้กิจกรรมการฝึกอ่านฝึกคิดมีความยืดหยุ่นครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการฝึก และลดขีดจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการตั้งคำถาม เนื่องมาจากธรรมชาติของเนื้อหาที่ถูกนำมาใช้ในการฝึกแต่ละสถานการณ์เอื้อต่อการตั้งคำถามในรูปแบบที่แตกต่างกัน การยึดติดที่รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจึงไม่เพียงพอที่จะนำสาระประโยชน์จากเนื้อหาออกมาตั้งเป็นข้อคำถามได้ทั้งหมด การผสมผสานเทคนิคการฝึกอ่านฝึกคิดที่เกิดขึ้นอย่างบูรณาการโดยใช้เทคนิคแนวคิดหมวก 6 ใบ (Six thinking hats) ของ เอ็ดเวิร์ด เดอโบโน (Edward de Bono) ผสมผสานกับเทคนิคการสอนคิดแบบ 5W1H จึงสามารถทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกโดยการใช้ข้อคำถามเพื่อพัฒนาการอ่านการคิดที่เป็นคำถามทั้งประเภทความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์

การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ตามแนวคิดของ Bloom' s Takonomy (อ้างถึงใน วัชรวิเศษ, 2554, หน้า 100-106) และทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกที่ครอบคลุมการคิดในหลายมิติจนสามารถขยายความคิดได้กว้างขึ้น อีกทั้งกิจกรรมการฝึกมีทั้งรูปแบบกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเดี่ยว การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การคิดเพิ่มมากขึ้นจากการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกคนอื่น การที่ได้เรียนรู้ความคิดของคนหลาย ๆ คนที่พูดในเรื่องเดียวกัน แต่มีประสบการณ์ต่างกันจะสร้างแนวคิดให้ผู้เรียนที่เป็นผู้อ่านได้กว้างขวางและถูกต้อง (พันธ์ทิพา หลาบเลิศบุษย์ และคณะ , 2542, หน้า 48) ทั้งนี้ การที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ ยังทำให้เกิดเป็นความชำนาญจนผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดที่ตีขึ้นเรื่อย ๆ นำไปสู่การเกิดทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณตามที่ต้องการ

3. ค่าดัชนีประสิทธิผล ของแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณมีค่าเท่ากับ 0.60 แสดงว่า หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.60 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 เนื่องจากกิจกรรมฝึกสามารถทำให้ผู้เรียนพัฒนาการอ่านการคิดได้ตีขึ้น จากการได้รับประสบการณ์ฝึกในรูปแบบที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้ใช้ความคิดอิสระในการสะท้อนความคิดที่มีต่อการอ่าน ผ่านประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในชั้นเรียนก่อนการลงมือฝึกเดี่ยวด้วยตนเอง และการสรุปกิจกรรมร่วมกันทุกครั้งทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะจนสามารถประยุกต์แนวทางการอ่านการคิดได้ด้วยตนเองอย่างลึกซึ้งและรอบด้านมากขึ้น จึงทำให้ผลการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความก้าวหน้าแบบค่อยเป็นค่อยไปไปตามลำดับ ด้วยประการสำคัญดังกล่าวนี้เอง จึงทำให้หลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีค่าเท่ากับ 4.68 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.51 หมายความว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับดีมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เริ่มกิจกรรมฝึกจากสิ่งที่ย่อยไปสู่สิ่งที่ยาก มีรูปแบบกิจกรรมการฝึกที่เข้าใจให้อยากปฏิบัติกิจกรรมและผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระไม่ถูกปิดกั้นโดยการตัดสินว่าผิดหรือถูกจากกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าได้รับการยอมรับและเกิดความภูมิใจในตนเอง จนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านมากขึ้น ประกอบกับแบบฝึกมีกิจกรรมปลูกความคิดที่ทำให้สนุกกับการคิด ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการคิดอย่างหลากหลาย ผู้เรียนจึงมีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำ

แบบฝึกและรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงของตนเองที่มีหลังจากการฝึกว่า มีนิสัยด้านการอ่านพิจารณา
สารในชีวิตประจำวันทีละเอียดยิ่งถี่ถ้วนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ ซึ่งจะขอนำเสนอ
ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การสร้างแบบฝึกควรพิจารณาเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ พื้น
ฐานความรู้ความสามารถของผู้เรียน และคำนึงถึงหลักการสร้างแบบฝึกที่ต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบ
ค่อยเป็นค่อยไป โดยการเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

1.2 การอ่านและการคิดมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ได้ ดังนั้น การสร้างแบบฝึกที่
ต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านในขั้นสูง ควรศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการฝึกทักษะการคิดจาก
หลาย ๆ แนวคิด ไม่ควรมุ่งเน้นส่งเสริมการคิดเพียงแง่มุมเดียว และควรเริ่มพิจารณาจากการสร้าง
พื้นฐานการฝึกคิดตามมิติด้านลักษณะ เพราะถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนากระบวนการคิด
ที่จะนำไปสู่ทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1.3 การสร้างแบบฝึกการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณควรคำนึงถึงอุปสรรคที่เป็นตัวปิดกั้น
การคิดของมนุษย์ และพยายามลดภาวะอุปสรรคนั้นไม่ให้เกิดขึ้นระหว่างที่ทำการสอน ทั้งนี้ จะช่วยให้
ผู้เรียนใช้ความคิดในการอ่านจนสามารถทำแบบฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมครูควรเฝ้าสังเกตผู้เรียนแต่ละคนว่า ผู้เรียนคนใดมี
บุคลิกลักษณะของการเป็นนักคิดที่ดี เมื่อพบควรส่งเสริมโดยการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดง
ความคิดเห็นเพื่อเราให้สมาชิกคนอื่นเกิดความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการแสดงความคิด และเกิด
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำไปพัฒนาเพื่อขยายความคิดของตนเองในลำดับต่อไป

1.5 การสร้างแบบฝึกต้องได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากบางครั้งผู้สร้างอาจ
มองไม่พบข้อบกพร่องของตนเอง การได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญหรือการได้แลกเปลี่ยนกับครู
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันในการอ่านพิจารณา จะช่วยให้มองเห็นข้อบกพร่อง และนำไปปรับปรุง
แบบฝึกให้มีประสิทธิภาพได้มากขึ้น

1.6 ครูผู้สอนควรมีการใช้แบบฝึกทักษะและนำไปปรับปรุงพัฒนาหลาย ๆ ครั้ง ซึ่งจะทำให้ได้แบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะในเนื้อหาสาระอื่น ๆ นอกเหนือจากสาระการอ่าน

2.2 ควรนำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณไปทดลองใช้กับนักเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น

2.3 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

2.4 ควรมีการสร้างแบบฝึกหรือกิจกรรมฝึกในลักษณะอื่น ๆ สำหรับพัฒนาสมรรถนะและทักษะชีวิตที่จำเป็นของผู้เรียน เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อรนุช ลิมตศิริ. (2551). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน(พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- บุญชนก ธรรมวงศา. (2561). *Critical Thinking : สอนเด็กให้รู้คิด ผิดหรือถูกก็ใช้วิจารณ์ญาณ* เป็น. ค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2561, จาก <https://thepotential.org/knowledge/how-to-critical-thinking>.
- รัศมี ประทุมมา. (2550). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุวิทย์ คำมูล. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.
- นฤมล มีโสภา. (2550). *การพัฒนาชุดฝึกการคิดแก้ปัญหา เรื่อง สรรพสิ่งในธรรมชาติด้วยเทคนิคการคิดหมวก 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทัศนีย์ หนูนาถ. (2550). *ผลการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรมงศ์. (2538). *“เอกสารการสอนวิชาวิทยาการการสอน หน่วยที่ 1 การสอนในฐานะวิทยากร. พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมธาดา.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์.(2548). *เทคนิควิธีการสอนร่วมสมัย*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทหลักพิมพ์จำกัด.
- วัชรรา เล่าเรียน. (2554). *รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พันธ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ. (2542). *ภาษาไทย 3*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.